

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för skolpliktbevakning

KS2020/389/07

Förslag till beslut

Riktlinjer för skolpliktsbevakning antas

Sammanfattning av ärendet

Riktlinjerna klargör hur skolpliktsbevakning sker i Sunne kommun samt hur skolfrånvaro hanteras och följs upp. Riktlinjerna gäller för de skolor där Sunne kommun är huvudman då inte annat anges.

Skolplikten inträder det år barnet fyller sex år och den ska börja fullgöras i förskoleklass. Ansvaret för fullgörandet av skolplikten är tredelad mellan vårdnadshavare, hemkommun och huvudman. Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ansvarar för att barnet fullgör sin skolplikt. Utifrån kommunstyrelsens delegationsordning ansvarar skolchef och biträdande skolchef för skolpliktsbevakningen. Varje månad sker kontroll av att alla elever folkbokförda i Sunne kommun har en skolplacering.

Skolpliktsbevakningen består dels av säkerställande att alla barn folkbokförda i Sunne kommun har en skolplacering dels av skolans närvarokontroll.

Samtliga grund- och grundsärskolor, både kommunala och fristående, är skyldiga att rapportera frånvaro. När utredningen om en elevs frånvaro inleds ska rektorn snarast se till att frånvaron anmäls till huvudmannen. För elev från annan kommun anmäls frånvaron till elevens hemkommun.

När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än Sunne kommun eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen.

En sammanställning och rapport av skolfrånvaro i kommunen redovisas till kommunstyrelsen tre gånger per läsår.

Beslutsunderlag

Skolchefens tjänsteskrivelse 2021-01-26
Riktlinjer för skolpliktsbevakning

Ylva Winther
Skolchef

Anna Ullenius
Biträdande skolchef

Beslutet skickas till:
Skolchef
Rektorer grundskolan
Enhetschef elevhälsan

RAPPORT

Datum
2021-01-26

Sida
1 (6)

Riktlinjer för skolpliktsbevakning

KS2020/389/07

SUNNE | VÄRMLAND

Postadress

Sunne kommun
1. Barns, ungas och vuxnas lärande
686 80 Sunne

Besöksadress

Barns, ungas och vuxnas lärande
Kvarngatan 4 686 80 Sunne
Sunne

Telefon

0565-160 00 växel
0565-160 47 direkt
070-103 02 32 mobil

Internet och fax

www.sunne.se
anna.ullenius@sunne.se
0565-160 01 fax

Giro och org.nr

744-2684 bankgiro
212000-1843 org.nr

Styrdokument	
Dokumenttyp	Riktlinjer
Antaget av med datum och paragraf	
Reviderat av med datum och paragraf	
Dokumentansvarig	Skolchef och biträdande skolchef
Faktaansvarig	Skolchef och biträdande skolchef
Gäller för	Sunne kommun
Giltighetstid	Tillsvidare
Tidpunkt för aktualitetsprövning	
Relaterade styrdokument	Skollagen (2010:800)

Riktlinjer för skolpliktsbevakning

Riktlinjerna klargör hur skolpliktsbevakning sker i Sunne kommun samt hur skolfrånvaro hanteras och följs upp. Riktlinjerna gäller för de skolor där Sunne kommun är huvudman då inte annat anges.

Om skolplikt

Skolplikten inträder det år barnet fyller sex år och den ska börja fullgöras i förskoleklass. Om särskilda skäl föreligger börjar skolplikten att gälla det år barnet fyller sju år. Uppskjuten skolplikt prövas alltid av hemkommunen efter ansökan från barnets vårdnadshavare.

Skolplikten innefattar närvaroplikt i skolan men också en rätt till utbildning. Ansvaret för fullgörandet av skolplikten är tredelad mellan vårdnadshavare, hemkommun och huvudman. Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ansvarar för att barnet fullgör sin skolplikt. Hemkommunen ansvarar för att se till att alla skolpliktiga barn i kommunen får föreskriven utbildning.

Hemkommunen kan även vitesförelägga vårdnadshavare som inte fullgör sin del för att barnet ska fullgöra skolplikten, se avsnitt om *Föreläggande och vite*. Huvudmannen är ansvarig för att lämna uppgifter till hemkommunen i de fall en elev börjar eller slutar i skolan eller är frånvarande i betydande omfattning.

Skolplikten upphör normalt vid utgången av vårterminen det nionde skolåret eller det tionde året om eleven går i specialskolan. Om eleven inte gått ur högsta årskursen när skolplikten annars skulle ha upphört kan hemkommunen pröva frågan om skolpliktens förlängning i de fall det är aktuellt. Det gäller oavsett om eleven går i kommunal eller fristående skola, se avsnitt om *Skolpliktens upphörande*.

Skolplikt gäller inte om barnet varaktigt vistas utomlands, se avsnitt om *Regler om utlandsvistelse och skolplikt*, oavsett om barnet fortfarande är folkbokfört i Sverige (7 kap. 2 § skollagen), eller om barnets förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet skall gå i skola (7 kap. 2 § skollagen).

Utifrån kommunstyrelsens delegationsordning ansvarar skolchef och biträdande skolchef för skolpliktsbevakningen. Varje månad sker kontroll av att alla elever folkbokförda i Sunne kommun har en skolplacering. Kontroll sker mot Skatteverkets folkbokföringsuppgifter.

Reglering

- 7 kap. skollagen (2010:800) om skolplikt och rätt till utbildning
- 4 kap. 8 § skolförordningen (2011:185) om anmälningsskyldighet vid frånvaro
- Att främja närvaro och uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan, Skolverkets allmänna råd för SKOLF 2012:34
- Viteslagen (1985:206)
- Förvaltningslagen (1986:223)

Skolpliktsbevakning

Skolpliktsbevakningen består dels av säkerställande att alla barn folkbokförda i Sunne kommun har en skolplacering dels av skolans närvarokontroll.

Alla skolpliktiga elever som är folkbokförda i Sunne kommun ska registreras i kommunens administrativa elevsystem. I systemet framgår vilka elever i kommunen som är skolpliktiga, skolplacering samt om eleven saknar skolplacering.

Systemadministratör Extens ansvarar för bevakning av skolpliktiga elever genom regelbundna kontroller enligt *Administrativ rutin för skolpliktsbevakning* för att säkerställa att elever folkbokförda i Sunne kommun har skolplacering. Resultatet av kontrollen, nya elever som folkbokförts eller om det saknas information om vart en elev har sin skolgång, rapporteras till rektor.

Rektor ansvarar för att den egna skolan följer kommunens gemensamma rutiner för registrering av närvaro/frånvaro. Rektor ska säkerställa att enheten följer det kommungemensamma metodstödet för skolnärvaro och skolpliktsbevakning.

Främjande och förebyggande närvaroarbete

Rektor ansvarar för att skolan systematiskt och regelbundet arbetar för att främja skolnärvaro och förebygga frånvaro genom att bland annat identifiera framgångs- och riskfaktorer. Skolans elevhälsa spelar en viktig roll i både det främjande och förebyggande arbetet.

Barn och unga som inte är närvarande i skolan löper inte bara risk att inte klara skolans kunskapsmål, de löper också en risk att drabbas av t ex utanförskap, psykisk ohälsa, missbruk och kriminalitet i vuxenlivet. Närvaro är därför en framgångsfaktor för god måluppfyllelse och för att alla elever ska få sin grundlagsskyddade rätt till utbildning tillgodosedd (2 kap. 18 § regeringsformen).

En god lärmiljö med undervisning av god kvalitet där eleverna får de utmaningar och det stöd de behöver i sitt lärande, främjar elevens motivation att delta i utbildningen. Likaså främjar ett respektfullt bemötande och goda relationer mellan vuxna, elever och hemmet skolnärvaro. Var och en som verkar inom utbildningen ska verka för de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro

Sunne kommuns skolor ska utifrån en kommungemensam modell arbeta aktivt för att främja närvaro samt, upptäcka, utreda och åtgärda frånvaro i ett tidigt skede för att förhindra att ströfrånvaro övergår till ett etablerat beteende. Detta gäller såväl ogiltigt frånvarande elever som elever med hög giltig frånvaro.

Skolans rutiner för närvarokontroll och frånvarorapportering samt åtgärder vid skolfrånvaro ska vara kända av personal, elever och vårdnadshavare. Vårdnadshavare ska enligt skolans rutiner anmäla om eleven är frånvarande. Om en elev i grundskolan eller i grundsärskolan uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektor se till att elevens vårdnadshavare samma dag blir informerade om att eleven har varit frånvarande (7 kap. 17 § skollagen).

Samtliga grund- och grundsärskolor, både kommunala och fristående, är skyldiga att rapportera frånvaro. Vid upprepad eller längre frånvaro i de obligatoriska skolformerna ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

När utredningen om en elevs frånvaro inleds ska rektorn snarast se till att frånvaron anmäls till huvudmannen. För elev från annan kommun anmäls frånvaron till elevens hemkommun.

När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än Sunne kommun eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen (7 kap. 22 § skollagen).

En frånvaro som är så omfattande att den hotar att leda till att eleven inte når de sociala målen eller kunskapsmålen för utbildningen kan benämnas som problematisk skolfrånvaro. Rektor ansvarar för att rutinerna följs på skolan samt att de genomförs effektivt och strukturerat. Rektors ansvar för en frånvarande elev kvarstår alltid så länge eleven är inskriven i skolan även då huvudman och eventuellt andra myndigheter är inkopplade. Om det finns misstanke att en elev far illa ska rektor alltid göra en anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Giltig och ogiltig frånvaro

I dagligt arbete skiljer man på giltig och ogiltig frånvaro. Skollagen använder begreppen med eller utan giltigt skäl. Ogiltig frånvaro är frånvaro som vårdnadshavaren inte meddelat eller bekräftat. I förväg beviljad ledighet är inte att betrakta som ogiltig.

Om elever har sjukfrånvaro som är anmäld av vårdnadshavaren är det i normalfallet rimligt att betrakta denna som giltig. Skolan kan emellertid behöva göra en självständig bedömning, även i fall där vårdnadshavare vidimerat frånvaron.

Även vid giltig frånvaro, exempelvis i samband med sjukdom, är det viktigt för skolan att hålla sig informerad om elevens hälsoläge och hur eleven kan få undervisning. Elever med olika former av somatiska besvär kan över tid komma att gå miste om undervisningstid och skolan kan behöva ha beredskap för detta. Beroende på elevens hälsoläge och längden på frånvaron kan det bli aktuellt med hemuppgifter, att anordna särskild undervisning, undervisa eleven i hemmet eller på sjukhus. Det är viktigt att skolan har en god bild över elevens samlade frånvaro för att kunna göra en korrekt bedömning av situationen.

Frånvaro registreras i terminsbetygen.

Ansökan om ledighet

En elev får beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter (7 kap. 18 § skollagen). Om det finns synnerliga skäl får längre ledighet beviljas. Det är rektor som beslutar om ledighet och får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut om ledighet som avser längre tid än tio dagar. Ansökan om ledighet behöver lämnas in i god tid för att skolan ska ha möjlighet att hantera ansökan. Ett beslut om ledighet ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Omständigheter som normalt bör beaktas är:

- frånvarons längd
- elevens studiesituation
- möjligheterna att på olika sätt kompensera den förlorade undervisningen
- hur angelägen ledigheten är för eleven

Regler om utlandsvistelse och skolplikt

Av 7 kap. 2–3 §§ skollagen (2010:800) framgår att barn som inte är folkbokförda i landet eller som varaktigt vistas utomlands inte omfattas av skolplikt. Det är hemkommunen som utifrån en anmälan från vårdnadshavare bedömer om vistelsen är att betrakta som varaktig i de fall där barnet eller familjen har kvar sin folkbokföringsadress. Enligt kommunen avses varaktig vistelse minst sex månader.

När skolplikten upphör på grund av varaktig eller permanent flytt utomlands upphör även rätten till utbildning samt en plikt att delta i densamma. Eleven blir således utskrivna från sin hemskola. När eleven kommer tillbaka till Sverige har eleven samma rätt till utbildning som alla andra elever. Vårdnadshavare ska då ansöka om skola på nytt med anledning av att det föreligger skolplikt. Ansökan om skola görs i e-tjänsten för Skola och förskola.

Fullgöra skolplikt på annat sätt

För grundskolelever som bor i Sverige gäller skolplikt. I vissa undantagsfall kan eleven dock beviljas att få fullgöra skolplikten på annat sätt (24 kap. 23 § skollagen). Ansökan görs av vårdnadshavare. Beslut om detta fattas av kommunstyrelsens delegat och gäller i maximalt 1 år och vid studier utomlands i sex månader. Förutsättningarna är att:

- den alternativa utbildningen/verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds

- behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses
- synnerliga skäl finns

Skolpliktens upphörande

Skolplikten upphör att gälla vid utgången av vårterminen det nionde året (7 kap. 12 § skollagen) eller, om eleven går i specialskolan, det tionde året efter det att eleven börjat fullgöra skolplikten. För den elev som inte gått ut högsta årskursen när skolplikten annars skulle ha upphört enligt 12 §, upphör skolplikten ett år senare, dock senast när eleven fyller 18 år (7 kap. 13 § skollagen).

Frågan om skolpliktens förlängning prövas av hemkommunen. För elev som går i specialskolan prövas frågan av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

I vissa fall kan skolplikten upphöra tidigare, om eleven före den tidpunkt som skolplikten annars skulle ha upphört uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås för den skolform där eleven fullgör sin skolplikt (7 kap. 14 § skollagen).

Rätt att slutföra skolgången

En elev har alltid rätt att slutföra högsta årskursen även om skolplikten upphört dessförinnan (7 kap. 15 § skollagen).

En elev har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har nått upp till de kunskapskrav som minst ska uppnås för respektive skolform. Frågan om rätt att slutföra skolgången enligt 15 § prövas av hemkommunen.

Elev som slutar i skolan

En elev som slutar vid en skola i Sunne kommun ska inte skrivas ut innan skolan har säkerställt att det finns en ny skolplacering alternativt att det finns ett beslut fattat av kommunstyrelsens delegat som säger att skolplikten har upphört.

Föreläggande och vite

Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolplikt och detta beror på att vårdnadshavare inte har gjort vad som denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande får förenas med vite. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart om inte annat beslutats (7 kap. 23 § skollagen).

Uppföljning och rapportering till kommunstyrelsen

En gång per läsår följer kommunen upp skolpliktiga elever hos annan huvudman (7 kap. 21 § skollagen).

En sammanställning och rapport av skolfrånvaro i kommunens grundskolor redovisas till kommunstyrelsen tre gånger per läsår (7 kap. 22 § skollagen).